

[Wilhelm]

fordi de fortsat, på trods af alle lærestregerne, lader, som om hajen er en dresseret sølve.

A. P. Møller har fremsat 3 såkaldte tilbud. Man vil afstå arealer, man vil bekoste en olierørledning, og man vil garantere leverancer svarende til 75 pct. af den indvundne danske olie.

Arealafståelsen er værdiløs. »Tilbuddet« om olierørledning er værre end intet. Arealafståelsen er værdiløs, fordi A. P. Møller suverænt skal bestemme, hvilke arealer man vil afstå, og fordi alle fund udtrykkelig er undtaget. Den eneste effekt af dette »tilbud« er, at der måske vil blive en lidt større efterforskningsaktivitet end ellers i sidste halvdel af 1980'erne.

Olierørledningen tilbydes for at forhindre staten i at gøre indhug i DUCs kæmpefortjeneste gennem en transportafgift til en statslig olierørledning, og leveringsgarantien er udformet således, at de olieprodukter, som DUC-parterne Shell, Texaco og Chevron i forvejen importerer fra andet oprindelsesland til deres distributionssystemer i Danmark, kan regnes med til opfyldelsen af denne såkaldte garanti. Den er altså reelt hul.

Det eneste bemærkelsesværdige ved A. P. Møllers »tilbud« er, at det endnu en gang er lykkedes at få en række partier – venstre, de konservative, fremskridtspartiet, CD og kristelige – til at blotte deres uvidenhed og deres manglende dømmekraft og optræde som lobbyister for A. P. Møller. Men de har da heller aldrig nogen sinde røbet det mindste kendskab til eller den mindste interesse for disse forhold eller for koncessionsvilkår i andre lande. De har tværtimod ved enhver given lejlighed demonstreret deres inkompetence.

Regeringen har som sagt aldrig ville styrke sin forhandlingsposition ved at tale åbent om sit udspil og manifestere politisk opbakning bag det. Regeringens fremgangsmåde har været politisk tåbelig, hvis man stræbte efter det bedst mulige resultat, men fremgangsmåden er fuldstændig logisk og hensigtsmæssig, hvis man stræber efter et resultat, der var mindre end det, der kan fås politisk, for slet ikke at tale om opinionsmæssig dækning for.

Mens A. P. Møller har brudt tavshedsaftalen, insisterer regeringen og ministeren her i dag på at holde den for sit vedkommende. Vi må stadig ikke kende regeringens udspil, og

det er der vel nok en grund til. Skal vi dømme efter det, der har været fremme i pressen, og som ministeren sådan delvis bekræftede her i dag, er grunden ganske enkelt den, at udspillet er for usselt, og at regeringen for enhver pris vil undgå, at offentligheden får tid til en kritisk gennemgang. Man skal ligesom tidligere stilles over for et fait accompli, hvor regeringen kan benytte sit meningsmonopol til at fremstille resultatet som en strålende sejr, ligesom man gjorde med det 1976-resultat, som alle i dag kan se var en betingelsesløs kapitulation.

Forlydenderne vil vide, at statens udspil er 4 krav: forkøbsret, statslig olierørledning, hurtigere afståelse af arealerne samt intensiveret efterforskning. Ret beset er det kun to krav, eftersom ingen kan forhindre staten i at bygge en olierørledning, men den er meningsløs uden forkøbsret, og eftersom arealafståelsen er lige præcis den mekanisme, som skal sikre den hurtigere efterforskning. Reelt er der altså to krav: forkøbsret og arealafståelse.

Ligesom i 1976 ser det ud til, at statens udspil er helt uden økonomiske krav, men i modsætning til 1976 er det nu regeringens hensigt – og det ved alle – efter at aftalen er indgået, at benytte særskatter og/eller transportafgifter til at inddrage en større eller mindre del af DUCs fortjeneste. Alle ved det. Det er så lusket og så uanstændig en fremgangsmåde, at jeg helt alvorligt ikke kan forestille mig andre end socialdemokrater og måske radikale, som ville basere deres politik på sådan en fremgangsmåde, og det er da selvindlysende, at den ikke er egnet til at føre til et forhandlingsresultat.

Men hvad så med et diktat da, altså en gennemførelse af regeringsudspillet ved et lovindgreb? Jeg mener, at det er ganske utilfredsstillende, endda på alle planer. Det vil være utilfredsstillende i forhold til A. P. Møller og DUC af samme, præcis samme grunde, som jeg nævnte før, med det, man har i baghånden, og det vil være helt utilfredsstillende set i forhold til de to fundamentale krav, der må stilles. For det første: den danske befolkning skal ikke affinde sig med en økonomisk udbytning gennem sine egne energiråstoffer. Og for det andet: vore egne energiressourcer skal kunne indarbejdes optimalt i en langsigtet dansk energiplanlægning.